

AZ OSZTATLAN TANÁRSZAKOKRA VONATKOZÓ SAJÁTOS RENDELKEZÉSEK¹

1. §² A felsőoktatásba 2013 szeptemberétől belépő hallgatók esetében tanári szakképzettség a tanárképzés rendszeréről, a szakosodási rendjéről és a tanárszakok jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott szakképzettségi elemek követelményeinek, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendeletben meghatározott követelmények teljesítésével szerezhető. A jelen mellékletben nem szabályozott kérdésekben a szabályzat rendelkezései változatlan tartalommal érvényesek.

Alapfogalmak és speciális eljárási szabályok

2. §³ (1) Osztatlan tanárszak: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 3. mellékletében meghatározott alkalmazási feltételeknek megfelelően az iskolai nevelés-oktatás, valamint az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszainak az 5-12., illetve 5-13. évfolyamain – általános iskolai tanári szakképzettség esetében az iskolai nevelés-oktatás 5-8. évfolyamain, továbbá az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő 9-11. évfolyamain – a Nemzeti alaptanterven alapuló kerettantervek szerinti szaktárgyi rendszer, továbbá az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon, a felnőttoktatásban az adott szaknak megfelelő tantárgyak tanítási, valamint az iskola pedagógiai feladatainak végzésére felkészítő szak. Az osztatlan tanárszakok három csoportra, közismereti tanárszakokra, szakmai tanárszakokra, valamint művészeti tanárszakokra oszthatók.

(2) Közismereti tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely az iskolai nevelés-oktatás szakaszában, a szakrendszerű oktatásban tanári munkakör betöltésére készít fel.

(3) Szakmai tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában, illetve az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképzési évfolyamokon, a felnőttoktatásban több szakmai elméleti tantárgy oktatására készít fel.

(4) Művészeti tanárszak: olyan osztatlan tanárszak, amely a művészeti területen alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakközépiskolában, szakiskolában - a zenetanárt az alapfokú művészeti iskolában, szakiskolában, a zeneművésztanárt az alap- és középfokú művészeti oktatásban - a művészeti tantárgyaknak megfelelő tanári munkakör betöltésére készíti fel.

3. § (1) A tanári szakképzettség elemei:

- a) a tanárszak szerinti szakterületi (szaktudományos, művészeti) tudás, valamint
- b) a tanári munkához szükséges
  - ba) pedagógiai, pszichológiai elméleti és gyakorlati,
  - bb) szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) tudás, készség, képesség, és
  - bc) a képzéssel párhuzamosan megszerzett pedagógiai, pszichológiai és tanítási gyakorlat, továbbá
- c) a köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben teljesített összefüggő egyéni iskolai gyakorlat.

(2) Az (1) bekezdés b) és c) pontja együtt jelenti a tanári felkészítést.

¹ Beépítette a Szenátus 2013. június 20-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2013. június 20. napjától.

² A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

³ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

(3) A szakterületi tudás csak a tanári felkészítés követelményeinek teljesítésével eredményez tanári szakképzettséget. A tanári felkészítés az osztatlan tanárképzésben közös követelményekre épül.

(4)^{4 5} A tanári szakképzettség részét képezik a nappali munkarendű képzésekben az anyanyelvi ismeretek is, melyek kritérium jellegű követelményként magukban foglalják az anyanyelvi (gyakorlati kommunikációs, beszédtechnikai, retorikai, helyesírási) készségek fejlesztését és a nyelvi attitűdöt alakító, értelmező ismereteket. Az anyanyelvi ismeretek kurzusait az ajánlott tanterv szerint, de legkésőbb a közös képzési szakasz végéig kell teljesíteni.

4. §⁶ (1) Ha a közismereti tanárszakon középiskolai és általános iskolai tanár szakképzettség is szerezhető, a hallgató a közös képzési szakasz követelményeinek teljesítésekor választhat, hogy általános iskolai tanári szakképzettséget vagy középiskolai tanári szakképzettséget szerez.

(2)⁷ Az érintett Kar az általános iskolai vagy középiskolai tanári szakképzettséghez vezető képzést nem köteles indítani, ha azon a jelentkezők száma szakonként nem éri el az 5 főt.

(3)^{8 9} A kérelmet azon félév szorgalmi időszaka utolsó napjáig kell benyújtani, amikor a hallgató a közös képzési szakasz követelményeit várhatóan teljesíti. A vizsgaidőszak végén a Tanulmányi Osztályok ellenőrzik, hogy a hallgató valóban teljesítette-e a közös képzési szakasz követelményeit és megkezdheti-e az önálló képzési szakaszt. A választott, általános iskolai tanári szakképzettség vagy középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés az ajánlott tantervben meghatározott 180 kreditből 150 kredit teljesítését követő félévben kezdhető el. A tanárszak szerinti szakterületi tudásból szakonként minimum 65 - 65 kredit, a pedagógiai, pszichológiai tudásból minimum 20 kredit teljesítendő. A Karok az önálló képzési szakasz kurzusait az ajánlott tanterv szerint hirdetik meg. Azok a hallgatók, akiknek mintatantervük (ajánlott tantervük) alapján alapvizsgát kell teljesíteniük és azt nem teljesítik, a jelen § szerinti szakképzettség-választásban nem vehetnek részt.

(4) Adott közismereti tanárszakon történő szakváltás vagy intézményváltás során a közös képzési szakaszban összegyűjtött krediteket teljesítettnek kell tekinteni.

(5)¹⁰ A kérelemről a TB a vizsgaidőszak utolsó napját követő 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést.

(6) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

5. §¹¹ (1) Kétszakos képzésben a hallgató kérelmére a második félév végéig lehetőséget kell adni a szakpár egyik tanárszakjának egyszeri megváltoztatására.

(2) A szakváltoztatás iránt a hallgató a tanulmányai második félévének utolsó vizsganapjáig nyújthat be indokolt kérelmet az illetékes TB-nek. A kérelemhez csatolni kell a szaktanszék befogadó nyilatkozatát.

A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést. A TB megvizsgálja, hogy a hallgató az újonnan választott szak bemeneti követelményeit teljesítette-e (kötelező emelt szintű érettségi, gyakorlati vizsga), ezek hiánya esetén a hallgatót

---

⁴ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁵ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁶ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁷ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁸ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

¹⁰ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

¹¹ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

kötelezheti a feltételek teljesítésére, és a hallgató ebben az esetben csak a feltételek teljesítése után kezdheti meg tanulmányait az új szakján.

(4) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

(5) Helytadó döntés esetén a hallgató a döntést követő félévtől folytathatja tanulmányait az új szakján. Az adott szakon hiányzó krediteket a hallgatónak a közös képzési szakasz végéig kell megszereznie.

6. § (1) Amennyiben a hallgató az osztatlan tanárszakon a tanári szakképzettség szakterületi eleméből legalább 60 kreditet szerzett, átvételét kérheti az adott osztatlan tanárszak szakterülete szerinti alapképzési szakra.

(2) Az átvétel feltételeit az adott alapszakért felelős Kar Tanulmányi Bizottsága határozhatja meg.

(3) Az átvétel során egyedileg kell vizsgálni a kreditmegfelelést, a hallgató tanulmányainak elhúzódsáért kizárólag a hallgató visel felelősséget.

(4)^{12 13} A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést.

(5) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

7. §¹⁴ (1)¹⁵ Az alapképzésre felvett hallgató átvételét kérheti az alapképzés szakterülete szerinti nappali munkarendű osztatlan tanárszakra.

(2) Az átvétel során az érintett osztatlan tanárszakokért felelős Karok Tanulmányi Bizottságai döntenek arról, hogy – közismereti tanárszak esetén – melyik tanárszakkal párosítva vehető fel a tanárszak és meddig, milyen feltételekkel kell a hiányzó krediteket összegyűjteni.

(3) Az átvételre két félév lezárását követően kerülhet sor.

(4) Az átvétel akkor engedélyezhető, ha a hallgató a félévente egy alkalommal megtartott alkalmassági vizsgán a kérelem beadásának félévében részt vesz, és azon megfelel.

(5) Az átvétel során egyedileg kell vizsgálni a kreditmegfelelést, a hallgató tanulmányainak elhúzódsáért kizárólag a hallgató visel felelősséget.

(6) A kérelemről a TB a beérkezésétől számított 15 napon belül, a kapacitások figyelembevételével hoz döntést. A TB megvizsgálja, hogy a hallgató az újonnan választott szak bemeneti követelményeit teljesítette-e (kötelező emelt szintű érettségi, gyakorlati vizsga), ezek hiánya esetén a hallgatót kötelezheti a feltételek teljesítésére, és a hallgató ebben az esetben csak a feltételek teljesítése után kezdheti meg tanulmányait az új szakján.

(7) A döntéssel szemben a hallgató a döntésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelmet nyújthat be a Másodfokú Tanulmányi Bizottsághoz. A Másodfokú Tanulmányi Bizottság a jogorvoslati kérelmet annak beérkezésétől számított 15 napon belül elbírálja.

---

¹² A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

¹³ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

¹⁴ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

¹⁵ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

(8) Az átvétel engedélyezése esetén a hallgatónak a pedagógiai, pszichológiai ismereteket, illetve az alapképzésen nem teljesített, viszont az osztatlan tanárszakon előírt szakterületi ismereteket pótolnia kell, és – közismereti tanárszak esetén – csak a közös képzési szakasz teljesítése esetén kezdheti meg az önálló képzési szakaszt.

A tanterv és az ajánlott tanterv

8. § (1) Az osztatlan tanárszakhoz – a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak alapján – a hallgatók eltérő előképzettségének megfelelően több tanterv tartozik. A hallgatók előképzettségétől függően – az egyes tanári tantervekben meghatározott módon – az osztatlan tanárszak 3. § (1) bekezdésben feltüntetett elemei eltérő kreditszámmal teljesíthetőek.

(2)¹⁶ A tantervet és a tanterv módosítását a 3. § (1) bekezdés a) pontja tekintetében az adott szakért felelős Kar kari tanácsa fogadja el, és a módosításról köteles tájékoztatni a Tanárképző Központot (továbbiakban: TK). A 3. § (1) bekezdés b-c) pontjai tekintetében a tantervet és a tanterv módosításait az adott szakért felelős Kar kari tanácsa a TK javaslata alapján fogadja el.

(3) Ha egy képzésben több kar is érintett, a tantervvel és a tanterv módosításával kapcsolatos rendelkezéseket a kari tanácsi döntés előtt oktatási együttműködési megállapodásban kell rögzíteni.

A tantárgymeghirdetés rendje

9. §¹⁷ (1) A tanárszakon a szabályzat 39. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően a pedagógiai-pszichológiai elem tantárgyaihoz és a szakmai gyakorlatokhoz rendelt kurzusok meghirdetése a szakfelelősön kívül a képzés adott részének megszervezéséért felelős, a karon kijelölt személyek feladata is, akik a TK-nak tájékoztatási kötelezettséggel tartoznak.

(2)¹⁸ A képzéssel párhuzamosan folyó csoportos pedagógiai gyakorlat, az önálló tanítási gyakorlat, a közösségi pedagógiai gyakorlat, valamint az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat és a kísérő szemináriumok meghirdetéséért a TK kari koordinátora a felelős.

(3) A TK a tanári felkészítéshez tartozó kurzusterveket félévente ellenőrzi annak érdekében, hogy a hallgatók számára az Egyetem biztosítsa az osztatlan tanárszakok ajánlott tanterveinek megfelelő előrehaladás lehetőségét.

(4) A karok a TK által jóváhagyott kurzustervben szereplő, tantervileg szükséges tárgyakat kötelesek meghirdetni, de az oktató akadályoztatása, illetve a tervezettnél több vagy kevesebb bejelentkezett hallgató esetén az oktatók személyének és a kurzusok számának változtatása kari hatáskör.

A vizsgák rendje

10. §¹⁹ (1) Azoknak a hallgatóknak, akiknek az ajánlott tanterv szerint 50 kreditnél kevesebb kreditértékű összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kell teljesíteniük, a gyakorlat megkezdése előtt lehetőség szerint biztosítani kell a gyakorlati félévben még teljesítendő kurzusok tömbösített elvégzését, és vizsgaidőszakot megelőző vizsgákon való lezárását.

---

¹⁶ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

¹⁷ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

¹⁸ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

¹⁹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

(2)^{20 21 22 23}Két osztatlan tanárszakra egyidejűleg folyó tanárképzésben a zárószigorlat mindkét tanárszakra kötelező. A szakmai zárószigorlat anyaga valamennyi szakképzettséghez kapcsolódóan komplex módon tartalmazza az adott szakterület teljes ismeretanyagát. A szakmai zárószigorlatok az előírt kreditek megszerzése után, az összefüggő egyéni gyakorlatot megelőzően teendők le. A szakmai zárószigorlat(ok) megszervezését az illetékes kar(ok) végzi(k), a zárószigorlati bizottságok összeállítása az adott szakintézetek/szaktanszékek feladata.

(3)²⁴ A szakmai zárószigorlat minden rövid ciklusú levelező munkarendű képzésben részt vevő hallgató számára kötelező, kivéve a diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatókat, akik esetében a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. melléklet (A tanárképzés általános követelményei) 4.2.3. pontja alapján a képzés szakterületi eleme a korábbi tanulmányaik tanulmányi és vizsga követelményeinek teljesítése alapján teljesítettnek tekintendő. A levelező munkarendű rövid ciklusú képzéseiben a szakmai zárószigorlat nem feltétele az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat megkezdésének.

(4)²⁵ A rövid ciklusú levelező munkarendű képzésekben a szakmai zárószigorlat tartalmi és formai követelményeit a kar honlapján fel kell tüntetni.

Iskolai gyakorlatok

11. §^{26 27} (1)²⁸ A szabályzat szakmai gyakorlatra vonatkozó 57. §-ban foglalt rendelkezései kiegészülnek a jelen mellékletben meghatározott speciális rendelkezésekkel. Az osztatlan tanárszakra gyakorlatainak szervezését a TK koordinálja, illetve felügyeli. Az iskolai gyakorlatokra vonatkozó tájékoztató anyagokat a TK köteles kidolgozni, és a TK honlapján közzétenni. Az iskolai gyakorlatok előírt formáit jelen § (2) bekezdése tartalmazza.

(2)^{29 30 31 32} Az iskolai gyakorlatok magukban foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkel való kommunikáció, tanulókkal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedést, alapterület szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben. Az iskolai gyakorlatok formái:

a)³³ csoportos (tanítási) gyakorlat: iskolában, gyakorlatvezető tanár irányításával, az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat, nappali munkarendű képzésben szakképzettségenként 60 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óralemezés). A középiskolai szakképzettséget választó hallgató az egyik

---

²⁰ Beiktatta a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2015. december 18. napjától.

²¹ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

²² A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

²³ A módosítást a Szenátus 2019. június 27-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2019. június 28. napjától.

²⁴ A módosítást a Szenátus 2019. június 27-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2019. június 28. napjától.

²⁵ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

²⁶ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

²⁷ A § számolásának módosítását a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

²⁸ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

²⁹ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

³⁰

³¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

³² A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

³³ A módosítást a Szenátus 2019. június 27-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2019. június 28. napjától.

szakképzettség tanítási gyakorlatát lehetőleg az 5-8., a másikat pedig a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben a két féléves diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók csoportos (tanítási) gyakorlata szakképzettségenként 30 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 15 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni. Amennyiben a hallgató a csoportos tanítási gyakorlatát nem az Egyetem gyakorlóiskolaiban vagy partnerintézményeiben teljesíti, a gyakorlaton belül legalább 10 óra kötelező gyakorló iskolai hospitálást kell teljesítenie (a 30 órába beszámítva).

A levelező munkarendben általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően négy féléves újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben résztvevő hallgatók esetében az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a két féléves középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat szakképzettségenként 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű, négy és öt féléves általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat időtartama 20 óra, amely magában foglalja a hospitálást, az óramegbeszéléseket, a gyakorlatvezető tanár és a hallgató társak által tartott órák/foglalkozások részfeladataiban való közreműködést, legalább 10 önállóan megtartott órát/foglalkozást (tervezés-előkészítés, óravezetés, egyéni és közös reflektálás-óraelemzés). A hallgató a tanítási gyakorlatát az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

A csoportos (tanítási) gyakorlat keretében végzett egyes tevékenységek megoszlását a tantárgyfelelős határozza meg. A csoportos (tanítási) gyakorlat megszervezése a TK kari koordinátor feladata. A gyakorlati szempontokat a gyakorlatra vonatkozó értékelőlapok tartalmazzák.

Az adott szakképzettség területén végzett csoportos (tanítási) gyakorlat ütemezését a vonatkozó tantervek rögzítik. A csoportos (tanítási) gyakorlatot a hallgatók az Egyetem gyakorlóiskolaiban, indokolt esetben az Egyetem partneriskolaiban teljesítik. A szakmai és művészeti tanárképzés esetében külsős gyakorlatvezetőhöz a hallgató egyéni kérelem alapján, a szakképzettség-felelős engedélyező döntésével kerülhet.

Az előjelentkezéssel egyidejűleg a levelező tagozatos hallgató a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan egyedi kérelmet nyújthat be a szakképzettség-felelős által elbírálva és aláírva a TK koordinátorhoz. Az egyéni kérelmet a hallgató alapkarának Tanulmányi Bizottsága engedélyezheti. A szakképzettség-felelős döntése előtt egyeztet a kari koordinátorral a gyakorló iskolai helyek betöltöttségéről, majd a szakképzettség-felelős döntése alapján a TK kari koordinátor értesíti a hallgatót a csoportos (tanítási) gyakorlat helyszínére vonatkozóan.

A csoportos tanítási gyakorlat megkezdésének feltétele legalább kettő szakmódszertani tárgy teljesítése.

b) a **képzéssel párhuzamos közösségi pedagógiai gyakorlat** a nappali munkarendű képzések részeként szünetidőben vagy szorgalmi idő alatt is teljesíthető közösségi szolgálat, mely egy adott tanulói korosztály tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének (táboroztatás, szakkörök, érdeklődési körök stb.) szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein nyújt tapasztalatokat;

c) az **összefüggő egyéni iskolai gyakorlat** a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos

irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése. Területei: a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek; a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek; az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

(3)^{34 35}

(4)^{36 37} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat megszervezése a TK kari koordinátor, koordinálása a TK feladata. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat csak akkor kezdhető meg, ha a hallgató – az összefüggő egyéni iskolai gyakorlathoz kapcsolódó pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani feladatok kivételével – a tanári szakképzettség megszerzéséhez szükséges, a 3. § (1) bekezdése a)-b) pontja és a 10. § (2) bekezdése szerinti elemek tanulmányi és vizsgakövetelményeit eredményesen teljesítette.

(5)^{38 39 40 41 42} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat az Egyetem partnerintézményeiben, szükség esetén a gyakorlóiskolában, felnőttképzést folytató intézményben, egyéni kérelem alapján más köznevelési intézményben, megbízott gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett végzett, összefüggő, a képzés utolsó két félévében folytatott egyéni szakmai gyakorlat. A szakképzettség-felelős által elbírált és aláírt egyéni kérelmet a TK koordinátorhoz az előjelentkezéssel egyidejűleg kell benyújtani, melyet a hallgató alapkarának Tanulmányi Bizottsága engedélyezhet. Nappali munkarendű képzésben a gyakorlat időtartama 1 év, és a mindenkor köznevelési félévhez igazodik. A hallgató mindkét félévben mindkét szakjából gyakorol. Amennyiben az egyik szak általános iskolai, a másik középiskolai tanításra jogosítja fel a hallgatót, lehetőleg olyan köznevelési intézménybe kell beosztani, ahol mindkét korcsoport tanítására lehetősége van.

A gyakorlat magában foglalja a hospitálást, a tanári kompetenciák fejlesztési terve alapján megtervezett tevékenységi háló szerint, a közismereti tanárképzésben szakképzettségenként heti 2-4 óra, a két szakképzettségben együtt maximum heti 6 óra, szakképzettségenként félévente minimum 45 óra, a tanév során szakképzettségenként összesen minimum 90 óra tanítást/foglalkozást, a tanítási órán kívüli iskolai feladatok ellátását, a tanítást kísérő szemináriumok elvégzését, és az adatgyűjtés, tapasztalatszerzés szakszerű dokumentálását. Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat koordinálása a TK feladata.

Az Egyetemnek törekednie kell arra, hogy a középiskolai szakképzettséget választó hallgató mindkét szakját mindkét korosztályban, az 5-8. és a 9-12. évfolyamon is gyakorolja. Az egyéni iskolai gyakorlat kezdete és vége a mindenkor köznevelési félévhez igazodik.

A levelező munkarendben két féléves diszciplináris képzésre épülő tanárképzésben részt vevő hallgatók összefüggő egyéni iskolai gyakorlatának ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai, középiskolai, vagy mesterfokozatú tanári szakképzettséget követően négy féléves újabb tanári szakképzettség megszerzésére irányuló tanárképzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a tanítási gyakorlatát a képzés szerint az 5-8. vagy a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

A levelező munkarendben az általános iskolai tanári szakképzettséget követően, ugyanazon a szakterületen a két féléves középiskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az

---

³⁴ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

³⁵ Hatályon kívül helyezte a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályon kívül 2017. június 23. napjától.

³⁶ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

³⁷ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

³⁸ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

³⁹ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁴⁰ A módosításokat a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁴¹ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

⁴² A módosítást a Szenátus 2019. június 27-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2019. június 28. napjától.

összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot a 9-12. évfolyamon köteles elvégezni.

Tanítói szakképzettségre épülő levelező munkarendű négy és öt féléves általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzésben az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat ideje 4 hét, mely idő alatt 20 órát önállóan kell megtartani. A hallgató a gyakorlatot az 5-8. évfolyamon köteles elvégezni.

A két féléves, diszciplináris képzésre épülő művésztanárképzésben részt vevő hallgatók összefüggő egyéni iskolai gyakorlatának ideje 12 hét. A hallgató a gyakorlatot a képzés második féléve során köteles elvégezni egy alap- vagy középfokú képzést nyújtó intézményben.

(6)⁴³ Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat során a hallgató a gyakorlatvezető mentor és a gyakorlatvezető oktatók (tanárképző szakemberek) felügyelete mellett elkészíti a – tanulók megismerése terén végzett munkáját, tanári gyakorlatának eredményességét adatokkal alátámasztó, a saját gyakorlati fejlődését dokumentáló – portfóliót, amely a tanári záróvizsga részét képezi. A gyakorlat során minden hallgatónak kötelezően rész kell vennie valamilyen formában speciális nevelési igényű (SNI) tanulóval való foglalkozáson. A hallgató az intézményben folytatott összefüggő egyéni iskolai gyakorlat kapott, illetve vállalt feladatait megoldja, dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli. A hallgató az összefüggő egyéni iskolai gyakorlatot kísérő szeminárium kapott, illetve vállalt feladatait teljesíti, a felmerülő problémákra megoldásokat keres, ezeket dokumentálja, (ön)reflektív értelmezi, elemzi, értékeli.

(7)^{44 45 46} Az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat minősítése a gyakorlatvezető mentor által adott érdemjegy, mely a hallgató teljesítményét a kompetencia-alapú értékelőlap szempontjai alapján értékeli. Az egyéni (összefüggő szakmai) gyakorlat értékeléséhez a gyakorlatvezető mentor a kari ütemtervben meghatározott határidőig a kari koordinátornak elküldi az értékelőlapot, annak érdekében, hogy az érdemjegyet a kari koordinátor a TR rendszeren keresztül rögzíthesse.

(8)^{47 48 49 50} A képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlat, valamint az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat kurzusainak felvételi szándékát a hallgató – oktatásszervezési okokból – köteles a tényleges kurzusfelvétel félévét megelőző félévben a kari TK-koordinátornak a kari ütemezésben jelölt időben és módon előzetesen jelezni. A tényleges kurzusfelvételre (azaz a kurzusfelvételi szándék megerősítésére) a képzéssel párhuzamosan, iskolában vezetőpedagógus (vezető tanár) irányításával végzett csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlati kurzusok meghirdetésének félévében, illetve az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat esetében a képzés utolsó két félévében a tárgy- és kurzusfelvételi időszakban a TR-en keresztül kerül sor. A hallgató a gyakorlólhelyen a szorgalmi időszak első hetében köteles megjelenni, összefüggő egyéni iskolai gyakorlat esetében a mindenkor köznevelési félév kezdetekor, és egyeztetni a gyakorlat teljesítésének időszakát. Indokolt késés esetén a kari TK-koordinátor értesíti az iskolát. Amennyiben a hallgató a jelentkezési határidőt elmulasztja, vagy a rögzített időpontban a gyakorlatot nem kezdi meg, a kurzus nem teljesítettnek minősül.

(9)⁵¹ Az adott hallgató csoportos pedagógiai és önálló tanítási gyakorlatra, valamint összefüggő egyéni iskolai gyakorlatra történő beosztásáról és értesítéséről a TK kari koordinátora gondoskodik.

---

⁴³ Beépítette a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁴⁴ Beépítette a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁴⁵ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁴⁶ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁴⁷ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁴⁸ A módosítást a Szenátus 2016. június 23-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2016. június 24. napjától.

⁴⁹ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁵⁰ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

⁵¹ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

(10)^{52 53} A közösségi pedagógiai gyakorlat időtartama legalább 50 óra. A gyakorlat köznevelési intézményben tanórán kívüli tevékenységgel vagy oktató-nevelő munkát végző nem köznevelési intézményben végzett pedagógiai gyakorlattal teljesíthető. A gyakorlat a PTE Partnerintézménye címmel rendelkező intézményekben, szervezeteknél egyéni kérelem nélkül is teljesíthető.

(11)⁵⁴ Amennyiben a hallgató a közösségi pedagógiai gyakorlatot nem az Egyetem partnerintézményeinek valamelyikében szeretné teljesíteni, ezt a hallgató a kari ütemezésben jelölt időben és módon a Tanárképző Központ és a Bölcsészettudományi Kar honlapjáról letölthető űrlap benyújtásával a TK kari koordinátoránál kérelmezheti. A kérelmet a gyakorlat tantárgyfelelős oktatója bírálja el.

(12) A hallgató – választása alapján – a közösségi pedagógiai gyakorlatot olyan állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezeteknél végezheti, melyben nevelő és/vagy oktató munka folyik; megállapodás alapján magánszemélynél vagy az Egyetemen, illetve az Egyetem szervezésében is végezhető a gyakorlat.

(13)⁵⁵ A fogadó szervezet, intézmény, illetve magánszemély a hallgató számára köteles pedagógus végzettségű mentort biztosítani.

(14) A hallgató a közösségi pedagógiai gyakorlathoz tartozó kurzust a tanulmányi rendszerben veszi fel a teljesítés félévében vagy, amennyiben a vizsgaidőszakot követően, de a szorgalmi időszak kezdete előtt (pl. nyáron) végzi el a gyakorlatot, a teljesítést követő félévben.

(15)^{56 57} A hallgató a gyakorlat során végzett tevékenységét reflektív naplóban dokumentálja. A közösségi pedagógiai gyakorlat teljesítését a hallgató az arra szolgáló űrlap és reflektív napló benyújtásával igazolja, melyet a gyakorlatot biztosító szervezet, intézmény vezetője, vagy a gyakorlatot biztosító magánszemély aláírásával és szakmai véleményével lát el. A teljesítés igazolására szolgáló űrlap és a reflektív napló űrlapja a Tanárképző Központ és a karok honlapjáról letölthető.

(16)^{58 59} A hallgató a gyakorlat teljesítéséről reflektív naplót készít, melyet a kurzusfelvétel félévének a végéig elektronikusan elküld a gyakorlólhelyi mentornak, aki azt értékeli és az aláírásával látja el. A gyakorlat teljesítését igazoló kitöltött, lepecsételt, aláírt űrlapot és a reflektív naplót a hallgató legkésőbb a vizsgaidőszak végéig a TK kari koordinátornak nyújtja be. A TK kari koordinátora a kurzus teljesítését a gyakorlólhelyi mentor értékelése és az űrlap alapján, a tantárgyfelelős jóváhagyásával a tanulmányi rendszerben igazolja.

Szakedolgozat

12. §⁶⁰ (1)⁶¹ Az osztatlan tanárszakokon a nappali munkarendben – a művészeti és szakmai tanárszakok kivételével – a szakdolgozat kredit értéke – a szakterületi tanulmányok keretében – 8 kredit.

(2) A művészeti és szakmai tanárszakokon a szakdolgozat kredit értéke 15 kredit.

---

⁵² A (8)-(14) bekezdéseket beépítette a Szenátus 2015. június 25-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2015. augusztus 15. napjától.

⁵³ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁵⁴ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁵⁵ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁵⁶ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁵⁷ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

⁵⁸ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁵⁹ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

⁶⁰ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁶¹ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

(3)⁶² Két osztatlan tanárszakon egyidejűleg folyó tanárképzésben egy szakterületi szakdolgozatot kell benyújtani és a záróvizsga részeként megvédeni.

(4)^{63 64 65 66} A hallgató legkésőbb az ajánlott tanterv szerinti 8. félév kezdetén, általános iskolai tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés esetében pedig a 7. félév kezdetén, a kari szabályozás szerint jelzi a választott szakot. Ezzel információt kap a tanszék, a választott oktató és a tanulmányi osztály arról, hogy a hallgató mely szakján fogja írni a szakdolgozatát.

Az osztatlan tanárszakokon nappali munkarendben a tanterv részeként, a szakos moduloktól független, önálló modulban (OSZTSZDT01) jelenik meg a Szakdolgozat. Ebben a modulban 8 kreditet kell teljesíteni, két kötelező tárgyból: ez a kettő a Szakdolgozati szeminárium (4 kredit) és a Diplomamunka (4 kredit).

A hallgató a szakdolgozati szemináriumot legkésőbb az egyéni összefüggő gyakorlatot megelőző félévben kell, hogy felvegye és teljesítse, azaz az általános iskolai tanári modult választóknak legkésőbb a 8. félévben, a középiskolai tanári modult választóknak legkésőbb a 10. félévben. A 11 féléves képzésben részt vevőknek ez a 9. félévben végzendő el legkésőbb.

A Diplomamunka tárgy felvétele és teljesítése nem előkövetelménye az egyéni összefüggő gyakorlatnak, azt legkésőbb az egyéni összefüggő gyakorlat második félévében, azaz a képzés 10-12. félévében kell felvenni, és teljesíteni.

Mindkét tárgyat valamennyi szaktanszék hirdeti külön-külön kódokon.

(5)⁶⁷

(6)^{68 69} Közismereti, művészeti és szakmai tanárszakok esetében a szakdolgozat tartalmi és formai követelményeit, terjedelmét az adott szakért felelős Kar határozza meg.

(7)⁷⁰ A jelen szabályzat 59. § (5) bekezdése alapján a szakdolgozat készítését egy vagy több témavezető (konzulens) segíti. Témavezető a kar oktatója és kutatója, illetve dékáni engedéllyel külső szakember is lehet, amennyiben az egyes karok máshogyan nem rendelkeznek. A hallgató mindig annak a karnak a rendelkezései alapján választ témavezetőt, amelyhez a választott szakdolgozati téma tartozik. A bíráló (opponens) személyéről a jelen szabályzat 59. § (11) bekezdése rendelkezik.

Tanári szakdolgozati portfólió⁷¹

12/A. §⁷² (1) A 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 1. mellékletének 4.5. pontja szerint az osztatlan tanárképzés hallgatóinak tanári szakdolgozati portfóliót is kell készíteniük.

(2) Az osztatlan tanárszakokon – a művészeti és szakmai tanárszakok kivételével – a tanári szakdolgozati portfólió kreditértéke – a pedagógiai-pszichológiai modul keretében – 2 kredit.

(3) Közismereti tanárszakok esetében a tanári szakdolgozati portfólió terjedelme 60-80000 karakter, amely nem foglalja magában a tartalomjegyzéket, az irodalomjegyzéket, az illusztráció értékű ábrákat, illetve a képeket. Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a tanári szakdolgozati portfólió terjedelmét az adott szakért felelős kar határozza meg.

⁶² A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁶³ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁶⁴ A módosítást a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

⁶⁵ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁶⁶ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

⁶⁷ Hatályon kívül helyezte a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályát veszítette 2018. december 21. napján.

⁶⁸ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁶⁹ A módosítást a Szenátus 2019. június 27-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2019. június 28. napjától.

⁷⁰ Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁷¹ Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁷² Beépítette a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályos 2016. november 4. napjától.

(4)⁷³ A portfólió témavezetője a tanári felkészítés résztvevője. Közismereti tanárszakok esetében a bíráló (opponens) a Neveléstudományi Intézet oktatója vagy a tanári felkészítésben résztvevő szakmódszertani oktató. A bíráló személyét a Neveléstudományi Intézet vezetője jelöli ki. Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a témavezető és a bíráló személyét az adott szakért felelős kar határozza meg.

A záróvizsga

13. §^{74 75 76} (1)^{77 78} Művészeti és szakmai tanárszakok esetében a záróvizsga lebonyolításának menetét az adott szakért felelős kar határozza meg. Közismereti tanárszakok esetében a záróvizsga a nappali munkarendben két részből áll:

- a) diszciplináris rész: a szakdolgozat bemutatása és védeése, amely az előzetesen a hallgatónak megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a szakdolgozati bírálathoz kapcsolódó észrevételek, kiegészítések megfogalmazásából és a szakdolgozat bemutatásából áll.
- b) tanári záróvizsga rész:
  - ba) a tanári szakdolgozati portfólió bemutatása és védeése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételek megfogalmazásából és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolásából áll.
  - bb) komplex szóbeli vizsga, amelyben a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témakörökre való felkészülésnél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex témakörökhöz kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

(2)^{79 80} Közismereti tanárszakok esetében levelező munkarendben a záróvizsga a 13. § (1) bekezdésének b) pontja szerint teljesítendő.

(3)^{81 82 83} A záróvizsgát záróvizsga-bizottság előtt kell tenni.

Nappali munkarendű közismereti tanárszakok esetében a záróvizsga mindkét részét önálló bizottság előtt teszi le a jelölt. A záróvizsga diszciplináris része és a tanári záróvizsgarész egy napon vagy két különböző napon is lehet a kari ütemterv szerint.

A záróvizsga diszciplináris része, azaz a szakdolgozat bemutatása és védeése (13. § (1) bekezdés a) pontja) önálló, legalább háromtagú szakmai záróvizsga-bizottság előtt történik. A bizottság legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott elnökét a szakterületileg illetékes dékán bízza meg, további tagjait pedig a szakterületileg illetékes szakfelelős kéri fel a jelen szabályzat 62. § (1)-(3) bekezdései alapján.

⁷³ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁴ A módosítást a Szenátus 2013. december 19-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2013. december 19. napjától.

⁷⁵ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁶ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁷⁷ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁷⁸ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁷⁹ Hatályon kívül helyezte a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén elfogadott módosítás. Hatályát veszítette 2016. november 4. napján.

⁸⁰ Beépítette a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2017. június 23. napjától.

⁸¹ A módosítást a Szenátus 2015. december 17-ei ülésén fogadta el. Hatályba lépett 2015. december 18. napján.

⁸² A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁸³ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

A tanári záróvizsga rész (13. § (1) bekezdés b) pontja) nappali és levelező munkarendben egyaránt egy önálló, legalább háromtagú tanári záróvizsga-bizottság előtt zajlik, amelynek legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott elnökét a neveléstudomány vagy a pszichológia oktatói közül a Bölcsészettudományi Kar dékánja javaslatára a TK főigazgatója kéri fel és bízta meg. A bizottság további tagjai lehetnek a tanári szakdolgozati portfólió témavezetője, opponense, a köznevelés képviselője, a szakdiszciplínák és a szakmódszertan oktatói. A tanári záróvizsgabizottság tagjait a karok és a köznevelési intézmény javaslata alapján a TK főigazgatója kéri fel.

A művészeti tanárszakok esetében a záróvizsgát egyetlen záróvizsga-bizottság előtt kell letenni. A záróvizsga-bizottság legalább háromtagú, elnökét és a bizottság külső tagját kari javaslat alapján a TK főigazgatója kéri fel és bízta meg. Az elnök a tanárképzés pedagógiai-pszichológia eleme valamely tantárgyának vagy a szakmódszertannak legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktatója, vagy a neveléstudományok és pszichológia tudományok tudományterületen tudományos fokozatot szerzett és legalább adjunktusi beosztásban foglalkoztatott oktató. A bizottság tagja lehet a jelölt témavezetője és szakdolgozatának bírálója, tagjai lehetnek továbbá a szakdiszciplínák és a szakmódszertanok oktatói, valamint a gyakorlóiskolák és a partneriskolák gyakorlatvezető mentorai.

(4) A tanári záróvizsga nyelve magyar, de a hallgatónak lehetősége van arra, hogy az idegen nyelven megírt tanári szakdolgozatát ugyanazon az idegen nyelven mutassa be és védje meg. Ezt az igényét a záróvizsgára történő jelentkezéssel egyidőben jeleznie kell.

(5)^{84 85 86} Közismereti tanárszakokon nappali munkarendben a záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- a) a szakdolgozatra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a záróvizsga diszciplináris részére, azaz a szakdolgozat bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a szakmai záróvizsga-bizottság);
- b) a tanári szakdolgozati portfólióra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a tanári szakdolgozati portfólió bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
- c) a 13. § (1) bekezdése bb) pontjára, azaz a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);

A záróvizsga összesített érdemjegyét a három érdemjegy kettő tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

Σérdemjegyek a) b) c)

3

Közismereti tanárszakokon levelező munkarendben a záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- a) a tanári szakdolgozati portfólióra kapott konzulensi és opponensi bírálati érdemjegyek, valamint a tanári szakdolgozati portfólió bemutatására és védésére kapott érdemjegy átlaga (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság);
- b) a 13. § (1) bekezdése bb) pontjára, azaz a komplex szóbeli vizsgára adott érdemjegy (értékelője a tanári záróvizsga-bizottság).

A záróvizsga összesített érdemjegyét a két érdemjegy két tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

Σérdemjegyek a) b)

2

---

⁸⁴ A módosítást a Szenátus 2016. november 3-ai ülésén fogadta el. Hatályos 2016. november 4. napjától.

⁸⁵ A módosítást a Szenátus 2017. június 22-ei ülésén fogadta el. Hatályos 2017. június 23. napjától.

⁸⁶ A módosítást a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

Amennyiben a záróvizsga bármely részjegye elégtelen, a záróvizsga érdemjegye is elégtelen. Ebben az esetben a hallgatónak egy következő vizsgaidőszakban új záróvizsga jelentkezést kell benyújtania, és a sikertelen vizsgarészt kell megismételnie. Abban az esetben, ha a hallgatónak a tanári szakdolgozati portfólióra, vagy a szakdolgozatra kapott érdemjegye elégtelen, adott vizsgaidőszakban a komplex szóbeli vizsgát nem teljesítheti.

(6)⁸⁷ Művészeti tanárszakok esetében a záróvizsga a következő részekből áll:

Zeneművészeti tanárszakon:

a) diszciplináris rész: a szakdolgozat bemutatása és védeése, amely az előzetesen a hallgatónak megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a szakdolgozati bírálatához kapcsolódó észrevételek, kiegészítések megfogalmazásából és a szakdolgozat bemutatásából áll, minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik,

b) tanári záróvizsga rész

ba) A portfólió bemutatása és védeése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtéséből, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételek megfogalmazásából és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolásából áll, minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik,

bb) A bizottság által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre történő szakszerű válaszadás (komplex szóbeli vizsga).

A komplex szóbeli vizsgán a hallgató tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témaköröknél a vonatkozó szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex tételhez kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témakörök, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni. A komplex szóbeli vizsga minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

bc) záróvizsga tanítás (kétszakos képzésben külső helyszínen is történhet), minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

A záróvizsga összesített érdemjegyét az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- Szakmai zárószigorlat érdemjegye 1.
- Záróvizsga tanítás érdemjegye, mely tartalmazza a megelőző iskolai gyakorlatok értékelését is 2.
- Portfólió konzulensi (mentori) és opponensi érdemjegye 3. 4.
- Portfólió véde érdemjegye 5.
- Szakdolgozat konzulensi és opponensi érdemjegye 6. 7.
- Szakdolgozat védeésének érdemjegye 8.
- A bírálók által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre szakszerű válaszadás érdemjegye 9.

---

⁸⁷ Beépítette a Szenátus 2017. december 14-ei ülésén elfogadott módosítás. Hatályos: 2018. január 01. napjától.

a pedagógiai (P) nyolc érdemjegy (2-9) két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy (P)} = \frac{(2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.+9.)}{8}$$

Valamint a Szakmai zárószigorlat (Sz) érdemjegyének két tizedesjegyig kerekített átlaga:

$$\text{Záróvizsga minősítési érdemjegye} = (Sz+P)/2$$

A szóbeli vizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges. Az ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga időszakban teljesíthető.

Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

Tanári oklevél megléte esetén a második tanári képesítésre vonatkozó képzésben a záróvizsgának nem része a szakdolgozat. Ezért ebben az esetben a 6. 7. 8. részjegyek nem szerepelnek a számításban. Az ő esetükben az érdemjegy minősítése a következő:

a pedagógiai (P) 5 érdemjegy (2-3-4-5, 9) két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy (P)} = \frac{(2.+3.+4.+5.+9.)}{5}$$

Valamint a Szakmai zárószigorlat (Sz) érdemjegyének két tizedesjegyig kerekített átlaga:

$$\text{Záróvizsga minősítési érdemjegye} = (Sz+P)/2$$

A záróvizsga a két féléves művész-tanár szakokon

Művésztanár szakok esetében a záróvizsgát Zeneművész-tanár szakokon, Képzőművész-tanár szakon és Design- és vizuálművészet-tanár szakokon lehet tenni.

Művész-tanár szakokon a záróvizsga részei

a) diszciplináris rész:

aa) A szakdolgozat bemutatásából és védéséből áll. A védés során a tanárjelölt a szakdolgozat bemutatásán kívül megválaszolja a dolgozat bírálói által előzetesen megadott kérdéseket, kifejti válaszait a szakdolgozati bírálathoz kapcsolódó észrevételekkel kapcsolatban, valamint kiegészítéseket is megfogalmazhat. Minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel értékelhető, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

b) tanári záróvizsga rész:

ba) A szakdolgozati portfólió bemutatása és védése, amely a portfólió koncepciójának bemutatásán túl magába foglalja a bírálók által előzetesen megadott kérdésekre adott válaszok kifejtését, a bírálatokhoz kapcsolódó esetleges észrevételekre adott válaszok megfogalmazását és a bizottság esetleges további kérdéseinek megválaszolását is. Minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel értékelhető, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

bb) A komplex szóbeli vizsga egy témakör szintezett (makro-, mezo-, mikroszint) kifejtéséből és a bizottság által feltett pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertani kérdésekre adandó szakszerű válaszadásból áll. A komplex szóbeli vizsgán a tanárjelölt azt tanúsítja, hogy képes a képzés különböző területein elsajátított tudás integrálására, a szaktárgyi-diszciplináris tudás iskolai gyakorlatban való alkalmazására, alkotó módon történő felhasználására. Az egyes komplex témaköröknél a vonatkozó

szakirodalom, a saját tanulási tapasztalatok témához illeszkedő, rendszerezett feldolgozására és az iskolai gyakorlatok tapasztalatainak strukturált elemzésére kerül sor. A tanárjelölt felhasználhatja a komplex tételhez kapcsolódó mondanivalójának alátámasztására az iskolai gyakorlatok során elkészített saját dokumentumait is. A komplex szóbeli vizsga minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik.

A komplex szóbeli vizsga követelményeit (témák, kötelező szakirodalom) a TK fogadja el, és ezeket a követelményeket a vizsgát megelőzően legalább 3 hónappal az Egyetem honlapján és a karon szokásos módon közzé kell tenni.

bc) Záróvizsga tanítás csak a Zeneművészeti tanár szakon van (kétszakos képzésben a vizsga külső helyszínen is történhet.) A záróvizsga tanítás minősítése 5 fokozatú érdemjeggyel történik, amelyet a záróvizsga-bizottság állapít meg.

A záróvizsga minősítése a Zeneművész-tanár szakon

A záróvizsga összesített érdemjegyet az alábbi rész-érdemjegyek kerekítés nélküli átlaga adja (két tizedes jegy megadásával, az egyes részek egyenlő súllyal történő figyelembevételével):

- Záróvizsga tanítás érdemjegye, mely tartalmazza a megelőző iskolai gyakorlatok értékelését is 1.
- Portfólió konzulensi (mentori) és opponensi érdemjegye 2. 3.
- Portfólió védés érdemjegye 4.
- Szakdolgozat konzulensi és opponensi érdemjegye 5. 6.
- Szakdolgozat védésének érdemjegye 7.
- A bírálók által a pedagógia, pszichológia, szakmódszertan témaköréből feltett kérdésekre szakszerű válaszadás érdemjegye 8.

a nyolc részjegy két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{Érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.+8.)}{8}$$

A szóbeli vizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges. Az ismételt záróvizsga legkorábban a következő záróvizsga időszakban teljesíthető.

Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

Tanári oklevél megléte esetén a második tanári képesítésre vonatkozó képzésben nem kell szakdolgozatot készíteni. Ezért ebben az esetben az 5. 6. 7. részjegyek nem szerepelnek a számításban. Az ő esetükben az érdemjegy minősítése a következő:

az 5 részjegy két tizedes jegyig kerekített átlaga:

$$\text{érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.+8.)}{5}$$

A záróvizsga minősítése a Képzőművész-tanár és a Design- és vizuálművészet-tanár szakokon

Rész-érdemjegyek:

- a tanári szakdolgozati tanulmánynak és a szakdolgozati portfóliónak konzulensek által adott ötfokozatú érdemjegyeinek átlaga két tizedesig kerekítve 1.
- a tanári szakdolgozat két dokumentumára az opponens által adott ötfokozatú érdemjegy 2.

- a tanári szakdolgozat két dokumentuma bemutatására és védésére kapott ötfokozatú érdemjegy 3., amelyet a záróvizsga-bizottság értékel,
- a tanári záróvizsga komplex szóbeli vizsgarészére adott érdemjegy, amelyet szintén a záróvizsga-bizottság értékel 4.

A tanári záróvizsga összesített érdemjegyét a négy érdemjegy két tizedes jegyig kerekített számtani átlaga adja:

$$\text{Érdemjegy} = \frac{(1.+2.+3.+4.)}{4}$$

Amennyiben a rész-érdemjegyek bármelyike elégtelen, akkor a tanári záróvizsga is elégtelen. Az ismételt tanári záróvizsga során kizárólag az elégtelennel minősített összetevőt kell megismételni.

A sikertelen záróvizsga, illetve záróvizsgarész legkorábban a következő záróvizsga-időszakban ismételhető.

Oklevél

14. §⁸⁸ (1) ⁸⁹ A közismereti tanárszakon az oklevél minősítését az alábbi rész-érdemjegyek kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja:

- a hallgató egyik tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága);
- a hallgató másik tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága);
- az utolsó két félévben végzett összefüggő egyéni iskolai gyakorlat befejezésekor a gyakorlatvezető mentor által adott érdemjegy;
- és a záróvizsga minősítése.

(2) A közismereti tanárszakok rövid ciklusú képzéseiben tanulmányokat folytató hallgatók esetében az oklevél minősítését az alábbi rész-érdemjegyek kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja:

- a hallgató tanári szakképzettségéhez kapcsolódó szakmai zárószigorlat (10. § (2) bekezdése) érdemjegye (értékelője az adott szakintézet/szaktanszék zárószigorlati bizottsága — kivéve a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet 4.1.5. b) pontjában meghatározott szakokon;
- összefüggő egyéni iskolai gyakorlat gyakorlatvezető mentor által adott érdemjegye;
- és a záróvizsga minősítése.

(3) A művészeti tanárszakok esetében az oklevél minősítését a záróvizsga kettő tizedes jegyig kerekített átlaga adja.

⁸⁸ A módosítást a Szenátus 2018. június 21-ei ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. június 22. napjától.

⁸⁹ A módosítást a Szenátus 2018. december 20-ai ülésén fogadta el. Hatályos: 2018. december 21. napjától.

